

Utgiftsområde 8

Migration

Utgiftsområde 8 – Migration

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Utgiftsområde 8 Migration.....	3
2.1	Utgiftsområdets omfattning.....	3
2.2	Utgiftsutveckling.....	4
2.3	Mål för utgiftsområdet.....	5
2.4	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	5
2.5	Resultatredovisning.....	6
2.5.1	Del 1 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten	6
2.5.2	Del 2 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser och främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring.....	15
2.5.3	Del 3 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter	20
2.5.4	Del 4 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som fördjupar det europeiska och internationella samarbetet	20
2.6	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	21
2.7	Politikens inriktning	22
2.8	Budgetförslag.....	24
2.8.1	1:1 Migrationsverket.....	24
2.8.2	1:2 Ersättningar och bostadskostnader.....	26
2.8.3	1:3 Migrationspolitiska åtgärder	27
2.8.4	1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål.....	28
2.8.5	1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	29
2.8.6	1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden.....	30
2.8.7	1:7 Utresor för avvisade och utvisade.....	31
2.8.8	Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar.....	32

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2022 inom utgiftsområde 8 Migration enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1 Migrationsverket	4 233 098
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	2 190 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	123 013
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	720 015
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	204 800
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	249 786
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	327 202
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	408 450
Summa anslag inom utgiftsområdet	8 456 364

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	950 000	2023–2027
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	950 000	

2 Utgiftsområde 8 Migration

2.1 Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområdet omfattar frågor som rör utlänningars rätt att resa in i, vistas och arbeta i Sverige, mottagandet av asylsökande, medborgarskap samt återvändande av personer som fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd. Utgiftsområdet innefattar myndigheterna Migrationsverket, Sveriges Domstolar, Polismyndigheten och Kriminalvården.

Inom utgiftsområdet finansieras Migrationsverkets förvaltningsutgifter, utgifter för ersättningar och bostadskostnader, utgifter för offentliga biträden och utgifter för avvisade och utvisade. Vidare finansieras verksamheten vid migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen, deltagande i EU-samarbete och annat internationellt samarbete samt EU-fonder inom området.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 8 Migration

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Budget 2021 ¹	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
1:1 Migrationsverket	4 343	4 421	4 139	4 233	4 009	4 000
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	3 489	2 880	2 810	2 190	2 010	2 050
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	120	128	121	123	123	114
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	830	771	793	720	739	747
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	182	227	159	205	201	201
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	282	362	238	250	265	265
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	193	324	199	327	326	325
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	140	155	154	408	500	591
Totalt för utgiftsområde 08 Migration	9 579	9 268	8 614	8 456	8 174	8 293

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 2.2 Förändringar av utgiftsramen 2022–2024 för utgiftsområde 8 Migration

Miljoner kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	9 268	9 268	9 268
Pris- och löneomräkning ²	68	125	178
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 156	374	290
varav BP22 ³	-516	-954	-1 034
Volymer	310	-1 560	-1 410
Överföring till/från andra utgiftsområden	0	0	0
Övrigt	-34	-34	-34
Ny utgiftsram	8 456	8 174	8 293

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Tabell 2.3 Utgiftsram 2022 realkonomiskt fördelad för utgiftsområde 8 Migration

Miljoner kronor

	2022
Transfereringar ¹	2 821
Verksamhetsutgifter ²	5 628
Investeringar ³	7
Summa utgiftsram	8 456

Den realkonomiska fördelningen baseras på utfall 2020 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet som riksdagen har fastslagit för utgiftsområdet är att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet (prop. 2009/10:1 utg.omr. 08, bet. 2009/10: SfU2, rskr. 2009/10:132).

2.4 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Målet för utgiftsområdet delas upp i fyra delar för att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som

1. värnar asylrätten,
2. inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser och främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring,
3. tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter,
4. fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.

Centrala resultatindikatorer för bedömning av del 1 om att värna asylrätten:

- andel avgjorda och öppna ärenden inom författningsstyrd tid,
- vistelsetid från inkommen asylansökan till utskrivning ur Migrationsverkets mottagandesystem inom olika ärendekategorier,
- andel mål i migrationsdomstol som avgjorts inom de av regeringen uppställda verksamhetsmålen om en rimlig handläggningstid,
- andel mål i migrationsdomstol med ändrad utgång,
- antal utresor.

Centrala resultatindikatorer för bedömning av del 2 om att inom ramen för den reglerade invandringen underlätta rörlighet över gränser och främja en behovsstyrd arbetskraftsinvandring:

- andel avgjorda och öppna anknytnings-, arbetsmarknads- och studerandeärenden inom författningsstyrd tid,
- genomsnittlig handläggningstid för anknytnings-, arbetsmarknads- och studerandeärenden,
- andel mål i migrationsdomstol med ändrad utgång.

Det finns inga indikatorer som mäter hur migrationspolitiken har tillvaratagit och beaktat migrationens utvecklingseffekter eller fördjupat det europeiska och internationella samarbetet. Därför görs en kvalitativ bedömning av måluppfyllelsen inom dessa områden.

Migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen omfattas av de övergripande målen för den dömande verksamheten som redovisas under utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

2.5 Resultatredovisning

2.5.1 Del 1 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten

Förutsättningar för god målpåfyllelse

För att uppnå riksdagsmålet att migrationspolitiken ska vara långsiktigt hållbar och värna asylrätten ska asylsökande som har skyddsskäl beviljas uppehållstillstånd och bosättas i kommun. De som får ett lagakraftvunnet av- eller utvisningsbeslut ska lämna landet. Migrationsverket, migrationsdomstolarna och andra ansvariga myndigheter måste därför bedriva en effektiv verksamhet där sökande får en skyndsam och rättssäker prövning. Beslutsfattandet ska vara förutsebart och enhetligt.

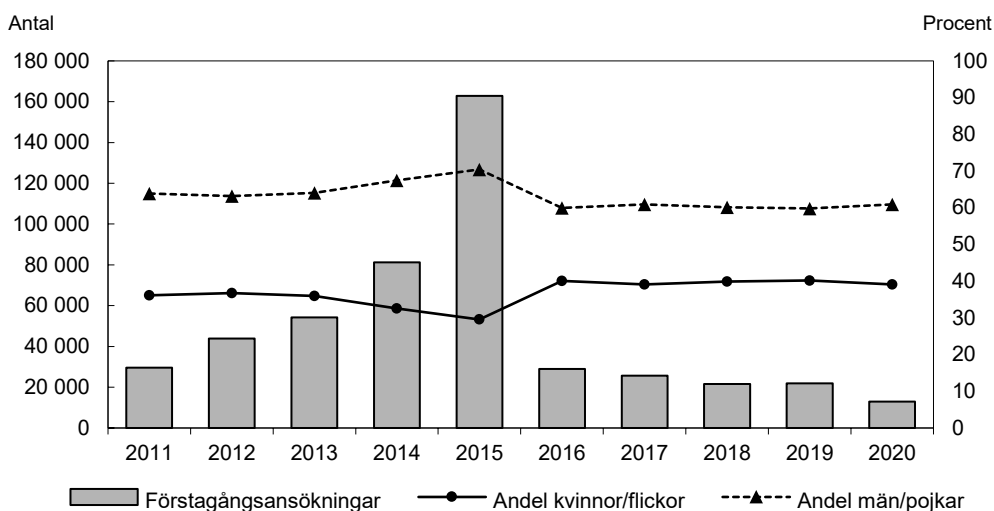
Långa handläggningstider och vistelsetider i Migrationsverkets mottagande medför höga kostnader för staten och motverkar såväl etablering som återvändande. Det är därför viktigt att tiden från ansökan till beslut är så kort som möjligt.

Asylprövningen påverkas även av en rad faktorer som ligger utom Migrationsverkets, migrationsdomstolarnas och andra myndigheters kontroll, exempelvis vilken nationalitet de asylsökande har och hur stor andel av ärendena som är utredningskrävande. Dessa faktorer varierar över tid, vilket komplicerar jämförelser mellan åren. Under 2020 påverkades antalet asylsökande i stor utsträckning av den pandemi som orsakades av det nya coronaviruset som leder till sjukdomen covid-19 och de åtgärder som vidtogs runt om i världen med anledning av den, t.ex. stängda gränser och andra reserestriktioner. Asylprövningen i Sverige påverkades också av åtgärder inom landet.

Global pandemi medförde färre nya asylsökande

Under senare år har antalet nya asylsökande i Sverige varit på en relativt stabil och låg nivå. Spridningen av det nya coronaviruset och de reserestriktioner och andra åtgärder som vidtogs med anledning av det medförde dock en avsevärd minskning av antalet nya asylsökande. Under 2020 uppgick antalet till knappt 13 000, se diagram 2.1. Könsfördelningen bland nya asylsökande har under de senaste fem åren i stort sett varit oförändrad, ca 40 procent kvinnor och ca 60 procent män.

Ungefär 4 procent av alla asylsökande, 500 personer, var ensamkommande barn. Det var samma andel som under 2019 och 2018. Till antalet är det den lägsta nivån sedan 2005 då antalet uppgick till ca 400 ensamkommande barn. Fördelningen mellan flickor och pojkar var 31 respektive 69 procent.

Diagram 2.1 Antal inkomna förstagångsansökningar och andel av dessa som utgörs av kvinnor/flickor

Källa: Migrationsverket.

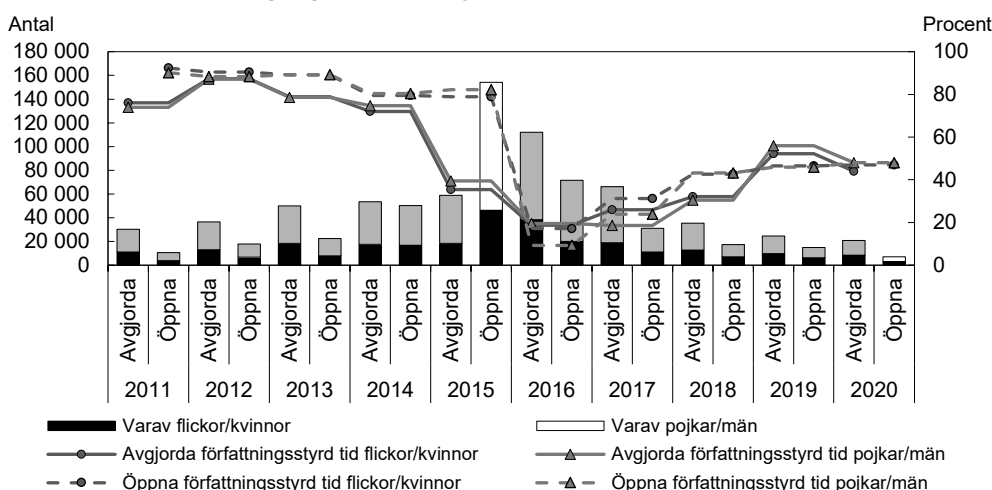
Antalet inkomna förlängningsansökningar minskade under 2020 jämfört med 2019, från drygt 36 000 till drygt 27 000. Fördelningen mellan kvinnor och män var 34 respektive 66 procent. Antalet inkomna förlängningsansökningar avseende ensamkommande barn ökade däremot under 2020 från 403 till 470 ärenden. Fördelningen mellan flickor och pojkar var 27 respektive 73 procent.

Fler avgjorda asylärenden men färre inom författningsstyrd tid

Sammantaget avgjorde Migrationsverket knappt 5 500 fler asylärenden under 2020 jämfört med 2019. Antalet avgjorda förstagångsänden minskade med drygt 3 500 ärenden medan antalet avgjorda förlängningsänden ökade med drygt 9 000 ärenden. Åtgärder för att begränsa smittspridningen av coronaviruset samt en hög sjukfrånvaro försvårade under våren initialt möjligheterna att handlägga förstagångsänden som i högre utsträckning kräver muntlig utredning än förlängningsänden. Förlängningsärendena utgjorde 58 procent av totalt ca 50 000 avgjorda ärenden vid Migrationsverket.

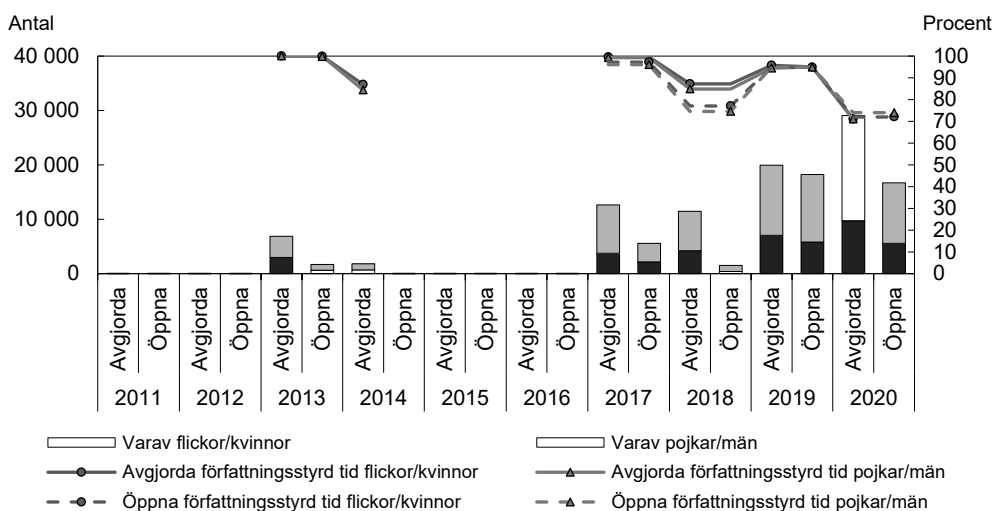
Under 2020 avgjorde Migrationsverket färre asylärenden inom det författningsstyrda målet på sex månader efter att ansökan lämnats in. Andelen förstagångsänden som avgjordes inom författningsstyrd tid minskade med 8 procentenheter och andelen förlängningsänden med 24 procentenheter. Det försämrade resultatet beror på att myndigheten fattade fler beslut för äldre inkomna ärenden jämfört med 2019. Se diagram 2.2 och 2.3 för utvecklingen av avgjorda samt öppna förstagångsänden respektive förlängningsänden under perioden 2011 till 2020.

Diagram 2.2 Andel avgjorda och öppna förstagsärenden asyl inom författningsstyrd tid, samt totalt antal avgjorda och öppna förstagsärenden asyl fördelat på kön

Källa: Migrationsverket.

Diagram 2.3 Andel avgjorda och öppna förlämningsärenden asyl inom författningsstyrd tid, samt totalt antal avgjorda och öppna förlämningsärenden asyl fördelat på kön

Andelen avgjorda ärenden inom författningsstyrd tid för 2011–2012 och 2015–2016 har ej beräknats på grund av lågt antal. Motsvarande för öppna ärenden gäller 2011–2012 och 2014–2016.

Källa: Migrationsverket.

Det totala antalet ärenden som Migrationsverket avgjorde för ensamkommande barn minskade med nära 300 ärenden. Andelen avgjorda förstagsärenden inom författningsstyrd tid minskade med 10 procentenheter till 45 procent. Det var ett resultat dels av att handläggningen försvarades till följd av åtgärderna för att begränsa spridningen av coronaviruset, dels av att Migrationsverket fattade flera beslut i äldre utredningskrävande ärenden, vilket påverkade resultatet som helhet negativt.

Antalet öppna asylärenden fortsatte att minska

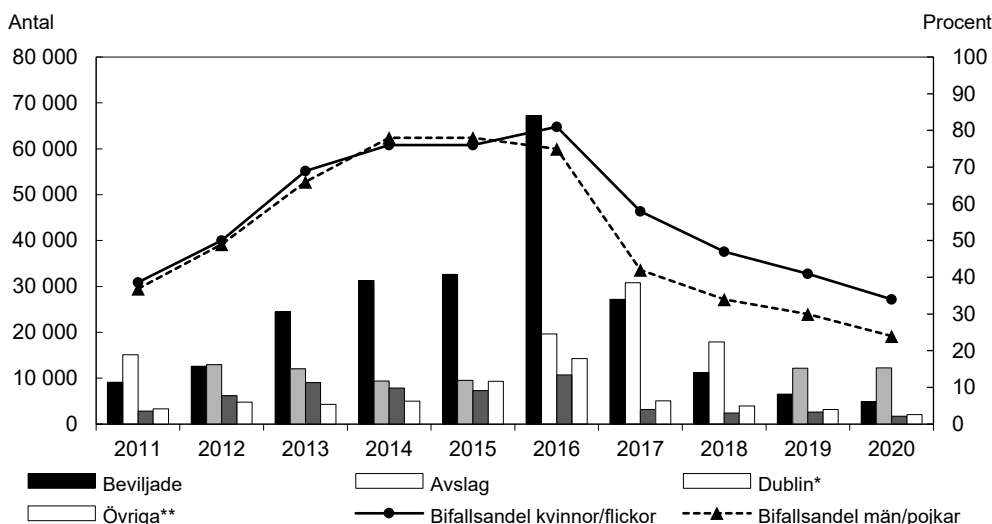
Antalet öppna förstagsärenden och förlämningsärenden på Migrationsverket var i slutet av 2020 lägre än året innan. Andelen öppna förstagsärenden som hanterades inom författningsstyrd tid ökade med ca 2 procentenheter till 48 procent. När det gäller öppna förlämningsärenden hanterades 74 procent inom författningsstyrd tid, vilket är en försämring från föregående års utfall på 95 procent.

Även andelen som beviljats uppehållstillstånd minskade

Andelen förstagångsansökningar som fick bifall av Migrationsverket fortsatte att sjunka under 2020 och har mer än halverats sedan 2016 då andelen var som högst, se diagram 2.4. Från 2017 och framåt har utvecklingen över tid varit likartad för kvinnor och män, med en högre andel bifall för kvinnor. Att den sammantagna andelen bifall blev lägre 2020 än 2019 berodde till stor del på att en större andel av de asylsökande kom från länder som generellt har en lägre bifallsandel. Vidare påverkades utfallet av en praxisförändring som medförde en lägre bifallsandel för ärenden avseende syrier. Av de ärenden som Migrationsverket avgjorde var ärenden avseende syrier fortsatt flest till antalet.

För förlängningsärenden har bifallsfrekvensen varit stabil de senaste åren. Under 2020 var det 97 procent av ärendena som bifölls. Det var i princip ingen skillnad mellan kvinnor och män.

Diagram 2.4 Avgjorda förstagångsärenden asyl utifrån utgång i ärendet och bifallsandel i förstagångsärenden fördelat på kön

* Asylprövningen ska övertas av annan stat enligt den s.k. Dublinförordningen, dvs. Sverige prövar inte ansökan i sak.

** Övriga består av ansökningar som Migrationsverket inte prövat i sak, t.ex. för att den sökande avvikit eller återtagit sin ansökan.

Källa: Migrationsverket.

Fortsatt ökat inflöde av mål till migrationsdomstolarna

Antal inkomna mål till migrationsdomstolarna fortsatte att öka under 2020 med knappt 12 500 mål eller 22 procent. Ökningen i förhållande till 2019 är främst en följd av en markant ökning av övriga migrationsmål, bl.a. mål om dröjsmålstalan. Även antalet nya asylmål ökade och dessa är förhållandevis utredningskrävande. Samtidigt minskade viseringsmålen betydligt, sannolikt till följd av coronaviruset och de reserestriktioner som infördes. Antalet avgjorda mål vid migrationsdomstolarna ökade sammantaget med knappt 6 100 mål under 2020, vilket motsvarade 9 procent. Det var främst kategorin övriga migrationsmål som stod för ökningen, vilket även det kunde hänföras till målen om dröjsmålstalan. Antalet öppna mål minskade med knappt 500 mål eller 3 procent. Minskningen bestod främst av asylmål.

Coronaviruset medförde längre vistelsetider i Migrationsverkets mottagningssystem

Vistelsetiden är en central indikator för att bedöma effektiviteten i asylprocessen som helhet, medan handläggningstider på Migrationsverket, migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen säger mer om effektiviteten inom respektive instans.

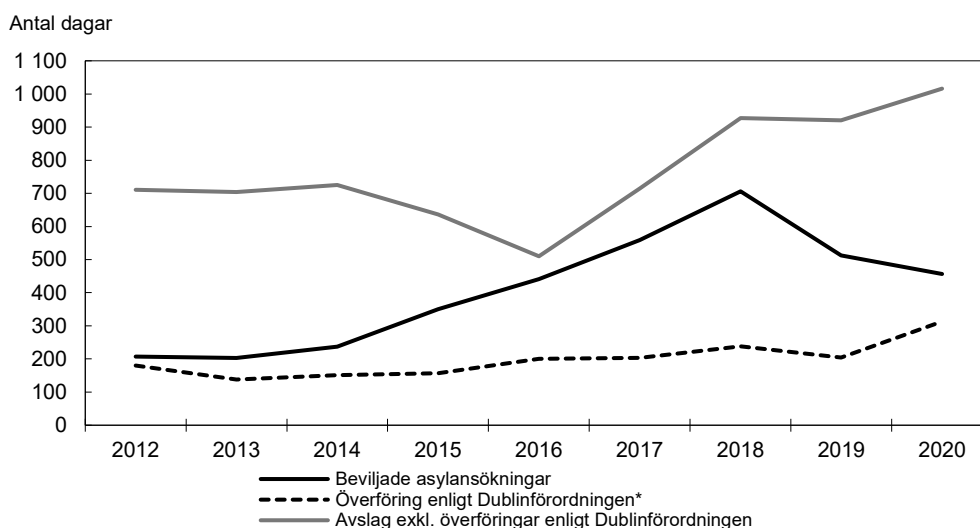
Den sammanlagda vistelsetiden i Migrationsverkets mottagandesystem avser tiden från att asylansökan lämnas in till dess att den sökande skrivs ut ur mottagandet.

Vistelsetidens längd påverkas, förutom av Migrationsverkets handläggning, av flera andra aktörer och deras insatser, t.ex. migrationsdomstolarnas arbete med att avgöra mål och kommunernas mottagande av nyanlända. Hur många som väljer att återvända självmant liksom andra länders vilja att återta dem som ska återvända påverkar också eftersom vuxna med minderåriga barn skrivs ut ur mottagandet först när de lämnar landet.

Vistelsetiden uppgick i genomsnitt till 900 dagar under 2020, vilket innebar en ökning med omkring 100 dagar jämfört med 2019. Ökningen beror dels på att de reserestriktioner som infördes för att hindra spridningen av coronaviruset försvårade återvändandet, dels på längre handläggningstider vid Migrationsverket till följd av att fler äldre ärenden avgjordes.

Vistelsetiden för dem som har lämnat mottagandet redovisas utifrån ärendets utgång i diagram 2.5.

Diagram 2.5 Genomsnittlig vistelsetid för samtliga personer som lämnat mottagandet, utifrån utgång i ärendet

*Asylprövningen ska övertas av annan stat enligt den s.k. Dublinförordningen, dvs. Sverige prövar inte ansökan i sak.
 Källa: Migrationsverket.

Vistelsetiden för personer som fick avslag på sin asylansökan uppgick till ca 1 020 dagar under 2020 och det innebar en ökning med ca 100 dagar jämfört med 2019, se diagram 2.5. Resultatet är en effekt av åtgärder med anledning av coronaviruset då möjligheten att återvända kraftigt begränsats. För gruppen ensamkommande barn som har fått avslagsbeslut minskade dock vistelsetiden med ca 60 dagar, vilket kan bero på kortare handläggningstider vid migrationsdomstolarna.

För personer som beviljades uppehållstillstånd av Migrationsverket uppgick vistelsetiden till ca 460 dagar, en minskning med ca 60 dagar jämfört med 2019. För personer som beviljades uppehållstillstånd efter prövning i migrationsdomstol uppgick vistelsetiden till ca 1 400 dagar, vilket var en ökning med ca 170 dagar. Vistelsetiden för denna kategori har ökat varje år sedan 2014, men ökningen var inte lika stor under 2019 och 2020 som den har varit tidigare år.

För ensamkommande barn som beviljades uppehållstillstånd av Migrationsverket som första instans ökade vistelsetiden med fyra dagar. För ensamkommande barn som beviljades uppehållstillstånd efter prövning i migrationsdomstol ökade vistelsetiderna med ca 80 dagar.

Den genomsnittliga handläggningstiden ökade vid Migrationsverket och minskade vid migrationsdomstolarna

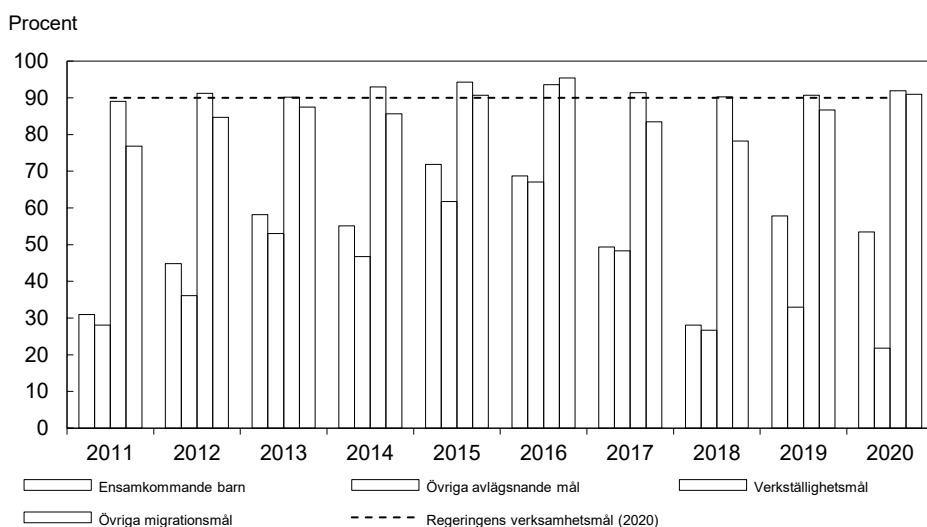
Likt vistelsetiden kan handläggningstiden för ett visst ärende pågå under mer än ett verksamhetsår. Hela handläggningstiden redovisas det år som ärendet avslutas.

Migrationsverkets handläggningstider ökade jämfört med 2019 för förstagsångsärenden inom asyl, från knappt 290 till drygt 300 dagar under 2020. När det gäller förlängningsärenden inom asyl dubblerades handläggningstiden från knappt 70 till knappt 140 dagar. Ingen nämnvärd skillnad fanns mellan kvinnor och män. De längre handläggningstiderna var framför allt resultatet av att myndigheten avgjorde ett stort antal äldre ärenden.

Vid migrationsdomstolarna minskade den genomsnittliga handläggningstiden i asylmål. 2019 var handläggningstiden 295 dagar och 2020 var den ca 250 dagar. Skillnader mellan kvinnor och män kan inte redovisas för handläggningstiden i domstol eftersom ett mål kan avse en hel familj och således inkludera både kvinnor och män, flickor och pojkar. I diagram 2.6 redovisas andelen av ärendena som avgjordes inom rimlig handläggningstid (verksamhetsmål).

Ärenden och mål som rör ensamkommande barn prioriterades av både Migrationsverket och migrationsdomstolarna. Den totala genomsnittliga handläggningstiden vid migrationsdomstolarna för ensamkommande barn uppgick till ca 70 dagar under 2020. Jämfört med 2019 ökade handläggningstiden något vid Migrationsverket men minskade vid migrationsdomstolarna.

Diagram 2.6 Andel mål i migrationsdomstol som avgjorts inom rimlig handläggningstid (verksamhetsmål)

Handläggningstiden för mål som avser ensamkommande barn är maximalt två månader, för verkställighetsmål maximalt en månad, för övriga avlägsnandemål maximalt fyra månader samt för övriga migrationsmål maximalt fem månader.

Handläggningstiden kan inte redovisas fördelat på kvinnor/flickor och män/pojkar eftersom målen kan avse flera personer.

Källa: Domstolsverket.

Antalet anvisningar påverkades av att färre personer kunde vidarebosättas i Sverige

Under 2020 beslutade Migrationsverket om anvisning för bosättning för knappt 5 700 nyanlända enligt lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Av dessa var 2 700 kvinnor och flickor och 3 000 män och pojkar. Antalet var lägre än de 7 100 personer som enligt regeringens beslut skulle omfattas av anvisning, det s.k. länstalet. Skälet till att antalet som omfattades av anvisning blev

lägre än länstalet var att en del av dem som skulle vidarebosättas inte kunde överföras till Sverige under 2020 på grund av reserestriktioner med anledning av coronaviruset. De kommer i stället att överföras under 2021. Se även redovisning under utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering, avsnitt 3.3.2.

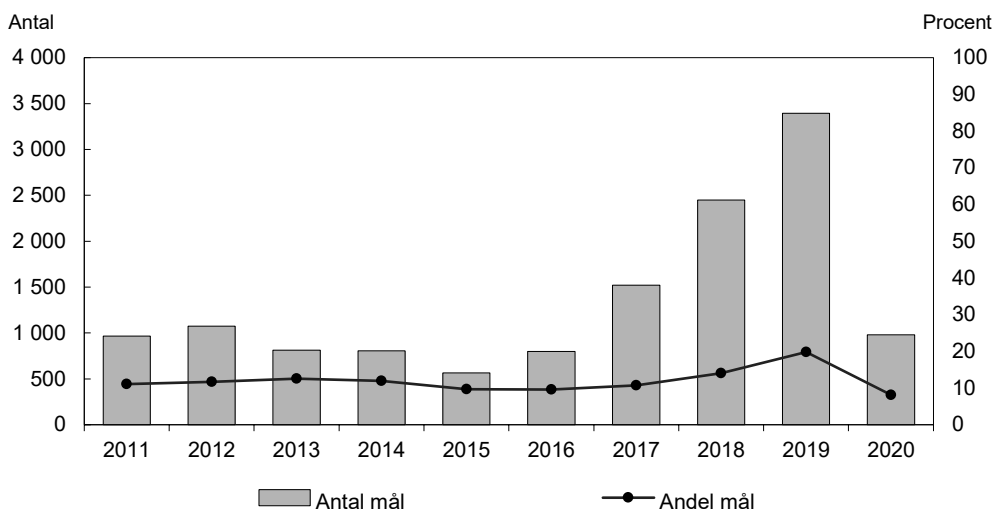
Den genomsnittliga tiden från beslut om uppehållstillstånd till bosättning i en kommun ökade med knappt 20 dagar jämfört med 2019 och uppgick till totalt ca 130 dagar. Orsaken till ökningen var längre ledtider för vidarebosatta, då en stor del av de vidarebosatta som togs emot under 2020 fick sitt beslut redan under februari och mars men kunde överföras till Sverige först under hösten. För kvinnor som anvisades tog det något längre tid från beviljat uppehållstillstånd till dess att de bosattes i en kommun än för män men skillnaden var ungefär lika stor som tidigare år. Skillnaden kan delvis förklaras av att en större andel bland kvinnorna hör till flerpersonshushåll. För flerpersonshushåll som vistas på anläggningsboende är ledtiden från anvisning till mottagande i en kommun ofta längre på grund av att det kan ta längre tid att ordna bostad m.m. En annan förklaring är att det var en högre andel bland anvisade kvinnor än män som vidarebosattes. Generellt sett tar det längre tid för vidarebosatta att tas emot i en kommun jämfört med asylsökande som anvisas från Migrationsverkets anläggningsboenden men det beror på hur snabbt de kan överföras till Sverige. Av dem som anvisades från Migrationsverkets anläggningsboenden var det 86 procent som togs emot i en kommun inom den författningsstyrda tiden på två månader, vilket var oförändrat jämfört med 2019.

Fortsatt hög rättslig kvalitet i asylprövningen

För att bedöma den rättsliga kvaliteten i asylprövningen används indikatorn andelen mål i migrationsdomstolarna med ändrad utgång jämfört med Migrationsverkets beslut. Den indikerar om Migrationsverkets beslut har varit materiellt och formellt riktiga. Det bör dock nämnas att mål med ändrad utgång eller som återförvisas till Migrationsverket för ny handläggning inte alltid beror på felaktig rättstillämpning eller brister i handläggningen. Andra förklaringar kan vara att förhållandena i ursprungslandet har förändrats eller att ny bevisning har tillkommit i ärendet.

Den stigande tendensen för andel mål med ändrad utgång i domstol bröts 2020 då andelen bifall på överklagade beslut i asylärenden sjönk från 20 till 8 procent, se diagram 2.7. Den höga ändringsfrekvensen under 2019 förklarades huvudsakligen av den nya möjligheten till uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå som infördes den 1 juli 2018 och som regleras i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Ansökningar som Migrationsverket tidigare avslagit kunde som en följd av lagändringen bifallas i domstol.

En hög rättslig kvalitet förutsätter också en likvärdig behandling. I handlingsplanen för likvärdig behandling 2019–2020 har Migrationsverket samlat frågor bl.a. om barnets rättigheter, jämställdhetsintegrering, könsrelaterat våld och hbtq för att arbeta med kategorier av sökande som har högre grad av utsatthet. Myndigheten har redogjort för ett flertal åtgärder som stärker förutsättningarna för likvärdig behandling och identifiering av sårbara grupper.

Diagram 2.7 Avlägsnandemål asyl med ändrad utgång

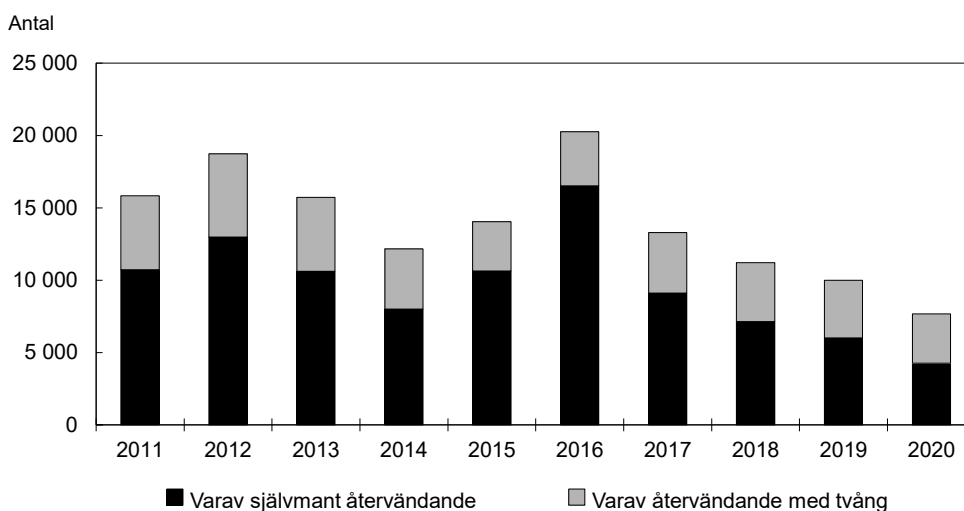
Inkluderar mål där den sökande beviljats uppehållstillstånd för gymnasiestudier efter att ha överklagat till domstol.
Källa: Domstolsverket.

Reserestriktionerna försvårade återvändandearbetet

De som får avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd ska i första hand återvända till sitt hemland självmant. Om det inte är möjligt så kan beslutet om av- eller utvisning verkställas med tvång.

Under 2020 återvände sammantaget ca 7 700 personer som fått avslag på sin asylansökan, vilket var ca 2 300 personer färre än 2019, se diagram 2.8. Orsaken till det var främst de reserestriktioner och stängda gränser som följde av coronaviruset. Flygförbindelserna utöver specialchartrade plan vid främst EU-gemensamma verkställighetsresor har varit mycket begränsade. Vidare har flera ambassader i Stockholm periodvis varit stängda, vilket har försvårat arbetet med att få tag på resehandlingar. Ungefär två tredjedelar av dem som återvände var män. Det är också fler män än kvinnor som söker asyl och får avslag på sin ansökan. Andelen som återvände självmant var 56 procent.

Enligt Migrationsverkets statistik överlämnades nära 4 500 beslut om av- eller utvisning till Polismyndigheten för verkställighet på grund av att personen avvikit, vilket var en minskning med 1 500 beslut jämfört med 2019. På grund av coronaviruset genomfördes färre kontroller av bostäder, vilket begränsade möjligheten att upptäcka om personer som skulle återvända i stället hade avvikit. Knappt en procent av dem som avvek, motsvarande 38 personer, var ensamkommande barn. Andelen pojkar och män utgjorde ungefär 70 procent av alla som avvek.

Diagram 2.8 Totalt antal registrerade utresor för före detta asylsökande, fördelade på självmant återvändande och återvändande med tvång

Det saknas uppgifter om det totala antalet registrerade utresor fördelat på kvinnor och män.

Källa: Migrationsverket (självmant återvändande) och Polisen (återvändande med tvång).

Riksdagen har tillkännagett att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över ansvarsfördelningen för återvändandeverksamheten (bet. 2020/21:SfU6 punkt 2, rskr. 2020/21:46). Regeringen har därför gett Statskontoret ett tilläggsuppdrag om att utreda vilka organisationsförändringar som skulle kunna övervägas för att effektivisera arbetet med återvändande (Ju2021/01229). Statskontoret har sedan tidigare fått i uppdrag att se över Migrationsverkets, Polismyndighetens och Kriminalvårdens effektivitet i hanteringen av återvändandeärenden. Uppdraget ska redovisas senast den 14 januari 2022. Regeringen anser med detta att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Förvarstagande används för att säkerställa att en person är tillgänglig så att ett beslut om av- eller utvisning kan verkställas, eller för att utreda identitet eller rätt att vistas i landet. Beslut om förvarstagande fattas av Migrationsverket, Polismyndigheten eller migrationsdomstolarna.

Migrationsverket ska enligt myndighetens regleringsbrev tillhandahålla minst 520 förvarsplatser. Under 2020 anpassades dock antalet förvarsplatser till i genomsnitt ca 280 i syfte att förhindra spridning av coronaviruset genom att hålla personer med smitta eller misstänkt smitta avskilda från övriga boende på förvaren. Det bidrog till att beläggningen av de tillgängliga platserna var i stort sett full. Myndigheten vidtog också andra åtgärder för att minska smittspridningen, bl.a. köptes skyddsutrustning in och möjligheterna till fysiska besök begränsades.

Totalt var det ca 2 500 personer som avslutade en vistelse på ett förvar under 2020 jämfört med ca 4 300 under 2019. Omkring 90 procent av de förvarstagna var män. Reserestriktionerna med anledning av coronaviruset ledde till att den genomsnittliga vistelsetiden på förvaren ökade från i genomsnitt drygt 40 till 55 dagar mellan 2019 och 2020. Kvinnor vistades i genomsnitt en betydligt kortare tid än män på förvaren, ca 30 dagar jämfört med ca 60 dagar för männen. Det bör nämnas att Migrationsverket har justerat upp den genomsnittliga vistelsetiden för 2018 och 2019 jämfört med vad som redovisades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 8 avsnitt 2.3.2).

2.5.2 Del 2 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser och främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring

Förutsättningar för god måluppfyllelse

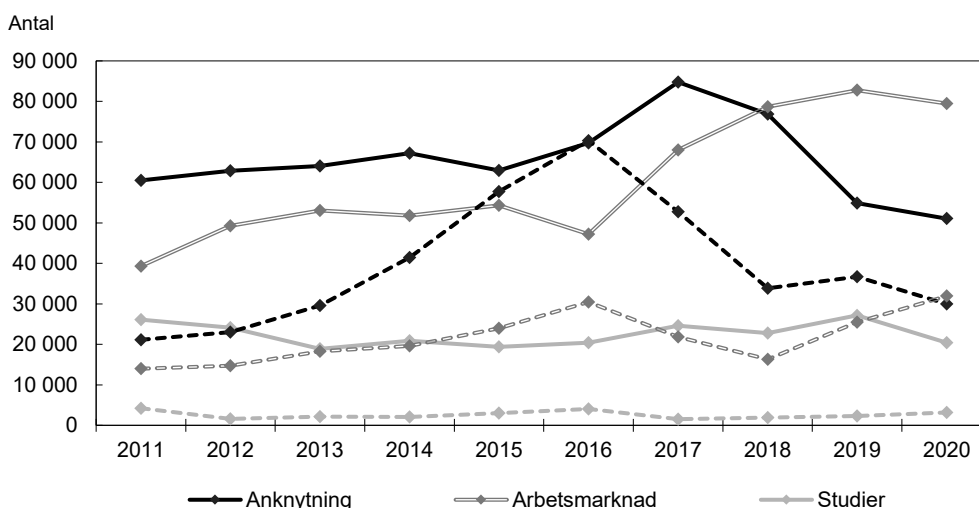
För att nå målet om att inom ramen för den reglerade invandringen underlätta rörlighet och främja den behovsstyrda arbetskraftsinvandringen krävs bl.a. att prövningen av ärenden om uppehålls- och arbetstillstånd är effektiv och har en hög rättslig kvalitet.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att utveckla regelverket och tillämpningen av regelverket för arbetskraftsinvandringen (bet. 2016/17:SfU22 punkt 1, rskr. 2016/17:318). Vidare har riksdagen tillkännagett för regeringen att regeringen skyndsamt ska återkomma med ett lagförslag som kan träda i kraft så snart som möjligt, dock senast den 1 juli 2018, som stärker proportionaliteten och säkerställer att en arbetskraftsinvandrare inte ska utvisas på grund av att arbetsgivaren utan uppsåt begått mindre eller obetydliga fel i fråga om villkoren för arbetstillstånd, även om felet upptäcks efter det att tillståndstiden löpt ut eller om Migrationsverket uppmärksammat det (bet. 2017/18:SfU7 punkt 2, rskr. 2017/18:41). I februari 2021 överlämnade Utredningen om arbetskraftsinvandring delbetänkandet Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring (SOU 2021:5), som bl.a. innehåller förslag för att motverka utvisningar som sker på grund av försumbara och ursäktliga brister. Remisstiden gick ut den 3 maj 2021. Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet. Regeringen avser att återkomma till riksdagen om dessa tillkännagivanden i samband med att en proposition, med anledning av förslagen i betänkandet, överlämnas till riksdagen (se även avsnitt 2.7). Tillkännagivandena är inte slutbehandlade.

Coronaviruset ledde till en minskning av antalet inkomna ansökningar om uppehålls- och arbetstillstånd

Coronaviruset påverkade både antalet inkomna och avgjorda ärenden om uppehålls- och arbetstillstånd men också handläggningstiderna under 2020. Det minskade antalet inkomna ärenden innebar att färre nya ärenden kunde avgöras jämfört med tidigare år, vilket påverkade både de genomsnittliga handläggningstiderna och andelen ärenden som avgjordes inom författningsstyrd tid negativt. De restriktioner som följde av coronaviruset påverkade framför allt förstagsansökningar där krav ställs på personliga besök och muntliga utredningar vid en utlandsmyndighet. Det medförde att Migrationsverket prioriterade att handlägga de ärenden som gick att fullfölja, dvs. ärenden där den sökande hade möjlighet att ta sig till en utlandsmyndighet för att delta i en muntlig utredning, lämna biometri, hämta uppehållstillståndskort och sedan resa in i Sverige.

Diagram 2.9 Antal avgjorda (heldragna linjer) och öppna (streckade linjer) ärenden inom anknytning, arbetsmarknad och studier

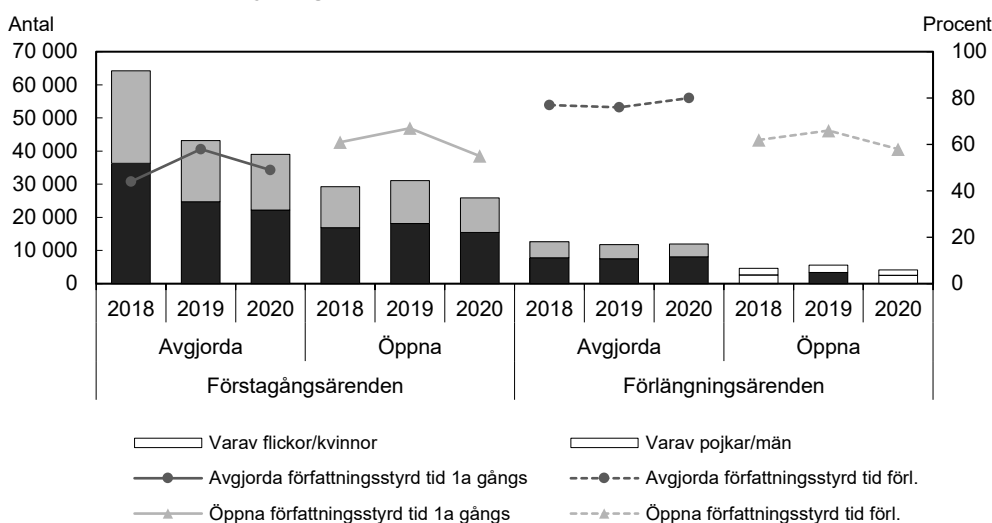
Källa: Migrationsverket.

Färre inkomna anknytningsärenden resulterade i mindre antal öppna ärenden

Antalet inkomna anknytningsärenden minskade med ca 13 000 ärenden eller 23 procent under 2020 i jämförelse med 2019. Antalet anknytningsärenden som avgjordes vid Migrationsverket var ca 3 900 färre än 2019. Eftersom antalet avgjorda ärenden var betydligt fler än de inkomna minskade antalet öppna ärenden med ca 6 700 ärenden, eller 18 procent.

Av alla förstagsärenden inom anknytning var det 49 procent som beslutades inom författningsstyrd tid, dvs. nio månader. Det innebär att andelen avgjorda ärenden inom författningsstyrd tid minskade med 9 procentenheter jämfört med 2019. Den genomsnittliga handläggningstiden ökade med knappt 20 dagar jämfört med 2019, se tabell 2.4. Resultatet förklaras till största delen av effekter av coronaviruset. Till följd av coronaviruset inkom färre nya ansökningar och det bidrog till att en större andel av de ärenden som avgjordes var äldre ärenden med längre handläggningstider. Vidare medförde reserestriktionerna runt om i världen svårigheter att genomföra muntliga intervjuer vid utlandsmyndigheterna, vilket också påverkade handläggningstiderna negativt. För förlängningsärenden ökade i stället andelen ärenden som avgjordes inom författningsstyrd tid med 4 procentenheter till 80 procent. Den genomsnittliga handläggningstiden minskade marginellt. Andelen öppna ärenden som var inom författningsstyrd tid minskade med 12 respektive 8 procentenheter för förstags- och förlängningsärenden, se diagram 2.10.

Diagram 2.10 Andel avgjorda och öppna anknyningsärenden inom författningsstyrd tid, samt totalt antal avgjorda och öppna anknyningsärenden fördelat på kön

Källa: Migrationsverket.

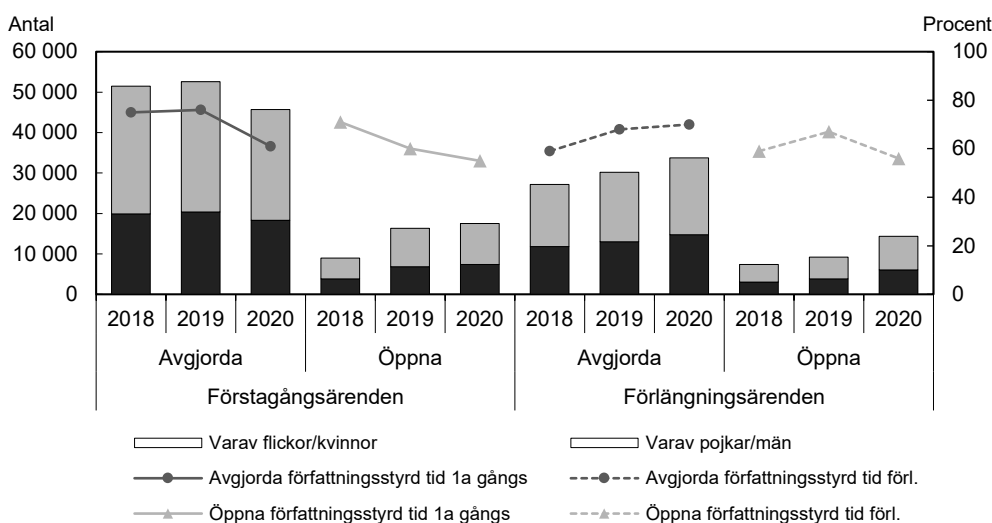
Den genomsnittliga handläggningstiden för förstagångsärenden var kortare för män än för kvinnor, se tabell 2.4. Det beror på att en högre andel bland männen var minderåriga och deras ärenden är generellt sett mindre utredningskrävande. Kvinnor hade däremot en kortare handläggningstid än män när det gäller förlängningsärenden, vilket berodde på en något lägre avslagsfrekvens. Ärenden som leder till avslag tar generellt sett längre tid att handlägga.

För andra året i rad ökade de öppna arbetsmarknadsärendena

Antalet förstagångsansökningar inom arbetsmarknadsärenden minskade under 2020 med 13 000 medan antalet förlängningsärenden ökade med 7 000 jämfört med 2019. Sammantaget minskade antalet inkomna arbetsmarknadsärenden med 6 000 ärenden jämfört med 2019, till 85 000 ärenden. Även antalet avgjorda arbetsmarknadsärenden vid Migrationsverket minskade med ca 3 000 ärenden. Det medförde att antalet öppna ärenden ökade med ca 6 000 ärenden och uppgick till 32 000 ärenden under 2020. Det var främst antalet öppna förlängningsärenden som ökade, men även förstagångsansökningarna ökade marginellt.

Andelen förstagångsärenden som avgjordes inom det författningsstyrda målet om fyra månaders handläggningstid minskade med ca 15 procentenheter, medan andelen avgjorda förlängningsärenden ökade marginellt med 2 procentenheter jämfört med 2019. Andelen öppna ärenden som var inom författningsstyrd tid minskade med 5 respektive 11 procentenheter för förstagångsansökningar och förlängningsansökningar, se diagram 2.11. Det lägre antalet inkommande förstagångsansökningar tillsammans med reserestriktionernas påverkan på människors möjligheter att resa till både svenska utlandsmyndigheter och Sverige bidrog till att en större andel av de förstagångsärenden som avgjordes var äldre än under ett normalt år. Detta ledde till längre genomsnittliga handläggningstider för förstagångsärenden och till att en lägre andel av dessa ärenden avgjordes inom författningsstyrd tid. De genomsnittliga handläggningstiderna ökade med 55 dagar för förstagångsansökningar men minskade något för förlängningsansökningar jämfört med 2019, se tabell 2.4.

Diagram 2.11 Andel avgjorda och öppna arbetsmarknadsärenden inom författningsstyrd tid samt totalt antal avgjorda och öppna arbetsmarknadsärenden fördelat på kön

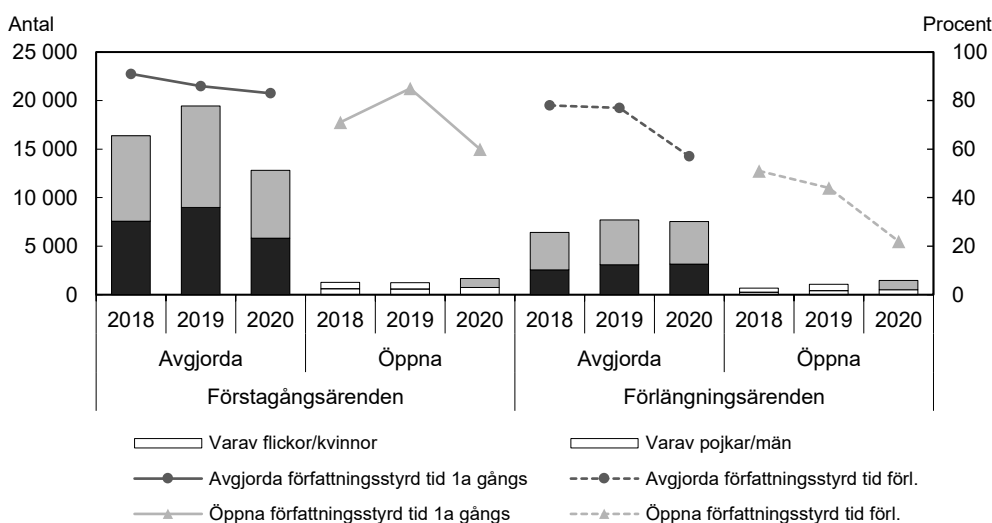
Källa: Migrationsverket.

Mellan kvinnor och män var skillnaden i handläggningstid marginell. Den genomsnittliga handläggningstiden för förstagångsansökningar är cirka två veckor längre för kvinnor, vilket förklaras av att det är fler män som söker genom certifierade arbetsgivare och dessa ärenden har en kortare handläggningstid.

Färre nya utländska studenter till svenska universitet och högskolor

Under 2020 minskade antalet förstagångsansökningar om uppehållstillstånd för studier med ca 6 000 ärenden, vilket motsvarar 33 procent. Till följd av ett minskat antal inkomna förstagångsansökningar avgjordes ca 7 000 färre ärenden jämfört med 2019. Migrationsverket avgjorde 99 procent av alla ärenden innan terminsstart men trots det ökade antalet öppna ärenden med nästan 900 ärenden eller 27 procent.

Diagram 2.12 Andel avgjorda och öppna studerandeärenden inom författningsstyrd tid, samt totalt antal avgjorda och öppna studerandeärenden fördelat på kön

Källa: Migrationsverket.

Under 2020 genomfördes student- och forskardirektivet (prop. 2019/20:9) i svensk rätt. Det medförde bl.a. att det infördes nya författningsstyrda handläggningstider på max 90 dagar för utländska studenter. När det gäller förstagångsansökningar avgjorde

Migrationsverket 83 procent av alla ärenden inom författningsstyrd tid men avseende förlängningsansökningar var motsvarande andel 57 procent. Av de öppna ärendena var det 60 respektive 22 procent av förstagångs- respektive förlängningsansökningar som var inom författningsstyrd tid. Jämfört med 2019 ökade de genomsnittliga handläggningstiderna med ca 15 dagar för förstagångsansökningar och med ca 25 dagar för förlängningsansökningar, se tabell 2.4. Det var endast marginella skillnader mellan kvinnor och män vad gäller handläggningstider och beviljandegrad.

Tabell 2.4 Genomsnittlig handläggningstid för tillståndsärenden

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Anknytning						
Förstagångsansökningar	288	333	364	351	284	303
varav flickor/kvinnor	286	336	367	356	288	309
varav pojkar/män	292	330	360	345	278	295
Förlängningsansökningar	125	144	178	161	151	147
varav flickor/kvinnor	118	133	159	141	136	134
varav pojkar/män	135	160	205	193	177	175
Arbetsmarknad*						
Förstagångsansökningar	126	139	141	98	81	135
varav flickor/kvinnor	138	153	151	105	88	143
varav pojkar/män	119	131	134	94	77	129
Förlängningsansökningar	183	202	285	168	104	97
varav flickor/kvinnor	175	194	274	164	102	95
varav pojkar/män	189	208	294	172	106	99
Studier*						
Förstagångsansökningar	41	58	57	43	49	65
varav flickor/kvinnor	39	55	54	42	46	67
varav pojkar/män	44	61	58	43	50	64
Förlängningsansökningar	69	92	80	61	62	88
varav flickor/kvinnor	68	90	83	61	57	80
varav pojkar/män	70	93	78	60	65	93

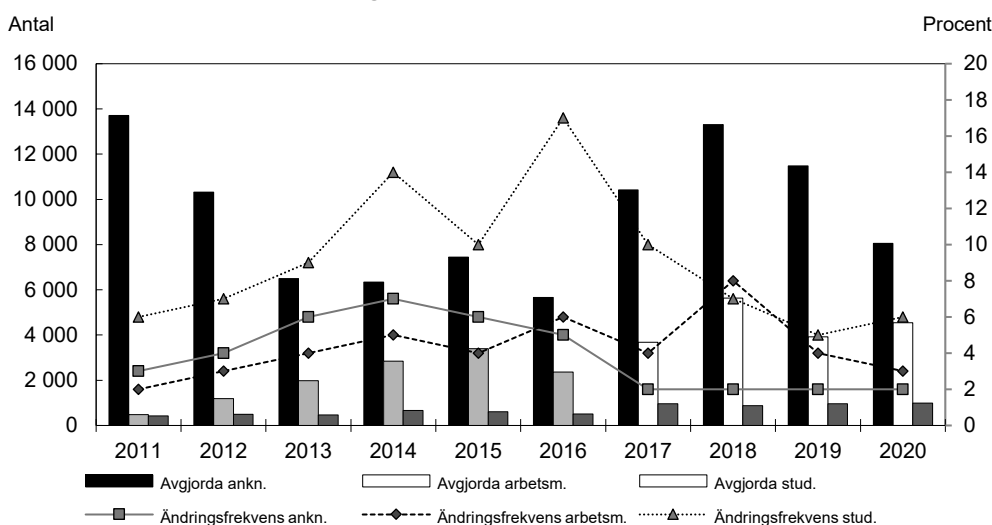
*Inkluderar anhöriga till arbetstagare och studerande.

Källa: Migrationsverket.

Fortsatt hög rättslig kvalitet

När det gäller andelen mål med ändrad utgång jämfört med Migrationsverkets beslut var det små förändringar mellan 2019 och 2020 för arbetsmarknads-, anknytnings- och studerandeärenden. Anknytningsärenden fortsätter att ha en låg ändringsfrekvens på 2 procent, vilken har varit oförändrad sedan 2017. För arbetsmarknadsärenden sjönk ändringsfrekvensen från 4 till 3 procent mellan 2019 och 2020. Studerandeärenden fortsätter att ha en högre ändringsfrekvens än anknytnings- och arbetsmarknadsärenden. Under 2020 var den 6 procent.

Diagram 2.13 Uppehållstillståndsmål avseende anknytning, arbetsmarknad och studier med ändrad utgång. Antal avgjorda mål (vänster axel) och andel bifall (höger axel)

Källa: Migrationsverket.

2.5.3 Del 3 – En långsiktig hållbar migrationspolitik som tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter

Genom stöd till internationella organisationer och samarbete med myndigheter och civila samhällen i andra länder bidrog Sverige till att främja en långsiktig hållbar migrationspolitik som beaktar migrationens utvecklingseffekter. Genom aktivt engagemang i Globala forumet för migration och utveckling (GFMD) bidrog regeringen till att utveckla den globala dialogen om kopplingen mellan migration och utveckling. Sverige deltog även i ett regionmöte för Europa vad gäller genomförandet av det globala migrationsramverket. Arbetet med ramverket inriktade sig på svenska myndigheters samarbete med låg- och medelinkomstländer för att främja kopplingen mellan migration och utveckling, såsom Sida, Migrationsverket, Statistiska centralbyrån och Arbetsförmedlingen. Migration tas även upp i flera av Sveriges regionala, tematiska och landspecifika samarbetsstrategier.

2.5.4 Del 4 – En långsiktig hållbar migrationspolitik som fördjupar det europeiska och internationella samarbetet

Regeringen verkade för ett stärkt internationellt samarbete och förbättrad global styrning på migrationsområdet samt ett större globalt ansvarstagande i hanteringen av flyktingströmmar. Antagandet av FN:s globala ramverk för säker, ordnad och reglerad migration i december 2018 har medfört större krav på FN:s migrationsorganisation (IOM) att samordna FN på det globala migrationsområdet. Sveriges kärnstöd till IOM under 2020 (100 miljoner kronor) bidrog, i linje med Sveriges strategi för samarbetet med IOM 2020–2022, bl.a. till att stödja nödvändiga reformer av interna processer samt vidareutvecklandet av organisationens policykapacitet. Vidare har kärnstödet stärkt IOM:s kapacitet att koordinera FN:s migrationsnätverk för genomförandet av det globala migrationsramverket. Sverige bidrog även till genomförandet av det globala flyktingramverket genom att delta aktivt i arbetet med UNHCR:s treårsstrategi för ökad global vidarebosättning. Som medordförande i UNHCR:s kärngrupp för prioriterade flyktingsituationer 2019–2020 drev Sverige på för ett ökat globalt ansvarstagande för personer i behov av internationellt skydd.

Inom EU verkade Sverige för att få till stånd ett reformerat europeiskt asylsystem som är effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medger beslut av hög kvalitet

som värnar asylrätten och en solidarisk ansvarsfördelning av asylsökande. Sverige deltog även aktivt i EU:s arbete i den yttre dimension, inklusive i regionala migrationsdialoger.

Migrationsverket avslutade sin fleråriga projektverksamhet med den turkiska migrationsmyndigheten och tog fram en omfattande behovsanalys på området genusrelaterat våld och skydd med fokus på utsatta grupper såsom kvinnor och barn. Migrationsverket deltog också i ett EU-projekt i Serbien som bl.a. syftar till stärkt EU-anpassning av Serbiens asyllagstiftning. Insatser gjordes även för att främja återintegrering av återvändande migranter. Sverige ingick i det europeiska samarbetsprogrammet European Return and Reintegration Network (ERRIN) som bl.a. erbjöd stöd till återintegrering för dem som har fått avslag på sin asylansökan och ska återvända. Migrationsverket utökade också samarbetet med Frontex genom deltagande i olika nätverk, till exempel Pre-Return Activities Network (PRAN). Migrationsverket använde i större utsträckning Frontex resebokningstjänst Frontex Application for Return (FAR) för beställning av utresor och bekostande av återvändandeuppdrag till tredjeländer.

2.6 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 och de åtgärder som vidtogs för att förhindra smittspridningen av det satte sin prägel på 2020. Både Migrationsverket och migrationsdomstolarna anpassade sina verksamheter i syfte att upprätthålla en god kapacitet och samtidigt minska risken för smittspridning. Åtgärderna påverkade i viss mån produktiviteten och handläggningstiderna negativt åtminstone initialt.

De exceptionella omständigheter som rådde under 2020 innebär att det är svårt att dra slutsatser om att det övergripande målet för migrationspolitiken har uppnåtts utifrån ordinarie resultatindikatorer liksom att jämföra med tidigare års resultat. Med hänsyn till de åtgärder som har vidtagits för att anpassa verksamheterna och att det är svårt att värdera de resultat som har uppnåtts under 2020 gör regeringen den sammanvägda bedömningen att det övergripande målet för migrationspolitiken delvis har uppnåtts. Att regeringen bedömer att målet endast delvis har uppnåtts beror i huvudsak på att handläggningstiderna vid framför allt Migrationsverket fortfarande inte uppfyller de författningsstyrda målen inom flera ärendeslag och det gäller för både kvinnor och män.

Flera av resultatindikatorerna som används för att bedöma om riksdagsmålet har uppnåtts har haft en negativ utveckling under 2020 och det har påverkat både kvinnor och män i ungefär samma utsträckning. Utvecklingen är till stor del en följd av de åtgärder som vidtogs för att förhindra spridningen av coronaviruset. Exempelvis ökade de genomsnittliga vistelsetiderna i mottagningssystemet vilket berodde både på längre handläggningstider för asylärenden och på att det tog längre tid för personer att återvända efter ett avslagsbeslut. De genomsnittliga handläggningstiderna vid Migrationsverket är alldeles för långa och har varit så under många år. Det faktum att många äldre ärenden avgjordes under 2020 har dock förbättrat förutsättningarna att framöver minska handläggningstiderna och nå de författningsstyrda målen. Regeringen förväntar sig därför en tydlig och positiv utveckling av handläggningstiderna under kommande år och att författningsstyrda mål uppnås under 2021 för asyl- och arbetsmarknadsärenden.

Den rättsliga kvaliteten för både asyl- och tillståndsärenden bedömer regeringen som fortsatt god. Det är samtidigt viktigt att den återkommande följs upp. Andelen

överklagade asylmål med ändrad utgång i migrationsdomstol minskade betydligt under 2020 och nådde den lägsta nivån hittills under den senaste tioårsperioden.

Under 2020 var det avsevärt färre personer som återvände efter att de fått avslag på sin asylansökan i jämförelse med föregående år. Med anledning av de reserestriktioner som införts till följd av coronaviruset är det emellertid svårt att bedöma om de åtgärder som vidtagits för att öka återvändandet har fått avsedd effekt.

Regeringen bedömer att delmålen avseende att ta tillvara och beakta migrationens utvecklingseffekter och att fördjupa det europeiska och internationella samarbetet har uppnåtts. Stöd till partnerländer kanaliseras både genom Sida, Migrationsverket och via flera andra svenska myndigheter. Bland annat har Sveriges fortsatta stöd till IOM under 2020 bidragit till att öka organisationens interna förmåga att bistå medlemsstater som efterfrågar FN:s stöd för effektiv migrationshantering.

2.7 Politikens inriktning

Asylsystemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och värna asylrätten.

Antalet personer som söker asyl i Sverige har uppvisat små förändringar under flera år. Under 2020 var antalet asylsökande det lägsta på 20 år till följd av de omfattande reserestriktioner som infördes i Europa för att hindra smittspridningen av coronaviruset. Restriktionerna har även påverkat inledningen av 2021. Även om en viss återgång är att vänta jämfört med 2020 och 2021 så bedömer regeringen att antalet asylsökande kommer att vara på liknande nivåer under kommande år som under de senaste åren.

Ändrade regler i utlänningslagen

Den svenska migrationspolitiken ska vara långsiktigt hållbar, med ett humant, rättssäkert och effektivt regelverk som inte väsentligen avviker från regelverket i andra EU-länder och som värnar asylrätten. Regeringen har därför föreslagit flera ändringar i utlänningslagen (2005:716). Dessa innebär bl.a. att huvudregeln blir tidsbegränsade uppehållstillstånd och att permanent uppehållstillstånd tidigast ska kunna beviljas efter minst tre år med tidsbegränsat uppehållstillstånd under förutsättning att vissa krav är uppfyllda. Ändringarna innebär också att en vuxen person som har vistats i Sverige med uppehållstillstånd och under den tiden fått en särskild anknytning till Sverige ska kunna beviljas uppehållstillstånd om omständigheterna är särskilt ömmande. Därtill är det åter möjligt att bevilja uppehållstillstånd på grund av särskilt eller synnerligen ömmande omständigheter utan något sådant krav på konventionsstridighet som gällt enligt lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Riksdagen har beslutat i enlighet med regeringens förslag (bet. 2020/21:SfU28, rskr. 2020/21:412) och lagändringarna trädde i kraft den 20 juli 2021.

Regeringen bedömer att ändringarna sammantaget innebär att både antalet asylsökande och personer som beviljas uppehållstillstånd i Sverige blir lägre än vid en återgång till de tidigare reglerna i utlänningslagen och hamnar på ungefär samma nivå som under lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Som en konsekvens av detta minskar utgifterna för asylmottagandet och nyanländas etablering inom områdena Migration, Nyanlända invandrades etablering (utg.omr. 13 avsnitt 3.6) och Arbetsmarknad (utg. omr. 14 avsnitt 4.6) i jämförelse med beräknade medel i 2021 års ekonomiska vårproposition.

Mot ett gemensamt asylsystem i EU

En långsiktigt hållbar migrationspolitik i Sverige är också beroende av ett gemensamt europeiskt asylsystem som bygger på balans mellan ansvar och solidaritet och en jämnare fördelning av asylsökande mellan medlemsstaterna. Regeringen ställer sig bakom den heltäckande ansatsen i EU-kommissionens nya asyl- och migrationspakt. Systemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar rätten att söka asyl. Ett prioriterat område för Europiska kommissionen är att förebygga sekundära förflyttningar inom EU. Regeringen ska genom långsiktiga migrationsdialoger med prioriterade tredjeländer och regioner stödja EU:s samarbeten för att motverka grundorsaker till irreguljär migration och tvångsfördrivning samt stärka ursprungsländers, transitländers och mottagarländers egen kapacitet att hantera alla aspekter av migration med särskilt fokus på asyl- och skyddsfrågor samt återvändande. Vidare ska regeringen verka för genomförande av det globala flykting- respektive migrationsramverket i linje med Agenda 2030.

Migrationsverket blir en effektivare myndighet

Antalet nya ärenden vid Migrationsverket bedöms fortsatt vara på ungefär samma nivå som under de senaste åren. I takt med att Migrationsverket arbetar av äldre ärenden behöver myndigheten därför anpassa sin organisation till en stabil och långsiktigt hållbar nivå på migrationen. Regeringens bedömning är att åtgärderna kommer att leda till lägre kostnader på förvaltningsanslaget. Regeringen förväntar sig även att de genomsnittliga handläggningstiderna ska bli väsentligt kortare än i dag. Migrationsverket behöver fortsätta sitt arbete för att bli en mer effektiv och mindre myndighet bl.a. med hjälp av förändrade arbetsätt och digitalisering. Myndigheten behöver också fortsätta att minska sina kostnader för stödverksamheten i syfte att få en bättre balans gentemot kärnverksamheten.

Systemet för arbetskraftsinvandring förbättras

Det nuvarande systemet för arbetskraftsinvandring bör förbättras bl.a. i syfte att behålla internationell kompetens och för att motverka utnyttjande av arbetskraftsinvandrare. Den 2 februari överlämnades delbetänkandet Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring (SOU 2021:5) till regeringen. Förslagen bereds nu i Regeringskansliet och regeringen avser att återkomma till riksdagen med en proposition så snart som möjligt. Förslagen bedöms innebära ökade kostnader för Migrationsverkets ärendehantering och regeringen avser därför tillföra medel på Migrationsverkets förvaltningsanslag.

Reglerna om utvisning på grund av brott behöver skärpas

En utredning har haft i uppdrag att lämna förslag på skärpta regler för utvisning på grund av brott (dir. 2020:44). Utgångspunkten är att det ska finnas förutsättningar att i fler fall än i dag utvisa utlänningar som begår brott. I uppdraget har bl.a. ingått att ta ställning till hur den nuvarande ordningen med en s.k. straffvärdegräns som motsvarar fängelse i ett år bör ändras och om det finns behov av att ytterligare skärpa regelverket vid hedersrelaterad brottslighet och hatbrott. Den 30 juni överlämnades betänkandet Utvisning på grund av brott – ett skärpt regelverk (SOU 2021:61) till regeringen. Förslagen bereds nu i Regeringskansliet och regeringen avser återkomma till riksdagen med en proposition under våren 2022. Förslagen bedöms innebära ökade kostnader för Kriminalvården. Regeringen föreslår i denna proposition en generell förstärkning av Kriminalvårdens anslag för bl.a. ökad platskapacitet (se utg.omr. 4 avsnitt 2.9.6).

Ett väl fungerande samarbete och en effektiv ansvarsfördelning mellan Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården kan bidra till att fler personer

återvänder. Regeringen har därför gett Statskontoret i uppdrag att föreslå åtgärder för att effektivisera dessa myndigheters arbete med återvändande (Ju2020/01867) och även överväga en förändring av myndighetsorganisationen på området (Ju2021/01229).

Asylsökande ska bo på mottagningscenter den första tiden i Sverige

Det initiala mottagandet av asylsökande behöver ses över i syfte att åstadkomma ett mer flexibelt mottagandesystem som underlättar en effektiv asylprocess. Regeringen tillsätter därför en utredning som bland annat ska lämna förslag på hur ett system med ett ordnat mottagande i statlig regi på s.k. mottagningscenter kan inrättas. Att asylsökande ska bo på mottagningscenter under den allra första tiden i Sverige bedöms främja en snabbare asylprocess, bl.a. genom ökad tillgänglighet och närhet i förhållande till Migrationsverkets prövningsverksamhet. Under tiden i mottagningscenter ska alla asylsökande ta del av en samhällsintroduktion, vilket kan förbättra förutsättningarna för den framtida etableringen och integrationen för dem som beviljas uppehållstillstånd. I uppdraget ingår även att se över lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. för att åstadkomma ett regelverk som är modernt och ändamålsenligt.

Migrationsverket har fått i uppdrag att senast den 1 oktober 2021 tillhandahålla samhällsintroduktion som en obligatorisk del av asylprocessen (Ju2021/00356). Medel för detta tillfördes i budgetpropositionen för 2021. Introduktionen ska bl.a. innehålla information om asylprocessen, livet i Sverige, svensk lagstiftning, demokrati, normer och värderingar.

Sverige ska ta ansvar för kvotflyktingar

Sverige tar ett stort ansvar för kvotflyktingar i behov av vidarebosättning. Sverige ska fortsätta vara drivande i att, i samarbete med FN:s flyktingorgan UNHCR, öka antalet vidarebosatta i världen och verka för genomförandet av det globala flyktingramverket med fokus på varaktiga lösningar för flyktingar såsom vidarebosättning.

Regeringens bedömning är att pandemin och de svårigheter den har orsakat i Migrationsverkets arbete med kvotflyktingar under 2021 kan komma att innebära att en större andel än vanligt av 2021 års beslutade kvotflyktingar inreser först under 2022. Regeringen följer frågan.

2.8 Budgetförslag

2.8.1 1:1 Migrationsverket

Tabell 2.5 Anslagsutveckling 1:1 Migrationsverket

Tusental kronor

2020	Utfall	4 343 096	Anslagssparande	95 222
2021	Anslag	4 420 863 ¹	Utgiftsprognos	4 139 223
2022	Förslag	4 233 098		
2023	Beräknat	4 008 720 ²		
2024	Beräknat	3 999 962 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 3 965 618 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 3 917 648 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Migrationsverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för försvarslokaler samt resor som möjliggör asylsökandes deltagande i tidiga insatser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.6 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:1 Migrationsverket

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	4 420 863	4 420 863	4 420 863
Pris- och löneomräkning ²	61 358	110 075	155 534
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-249 123	-522 218	-576 435
<i>varav BP22³</i>	<i>-146 300</i>	<i>-293 000</i>	<i>-343 000</i>
– Ändrade regler i utlänningslagen	-100 000	-150 000	-150 000
– Förbättrat system för arbetskraftsinvandring	3 700	7 000	7 000
– Effektivisering av Migrationsverket	-50 000	-150 000	-200 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 233 098	4 008 720	3 999 962

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Förslagen i den planerade propositionen om att förbättra systemet för arbetskraftsinvandring innebär att anslaget bör ökas med ca 4 miljoner kronor 2022 och med 7 miljoner kronor från och med 2023.

Migrationsverket behöver fortsätta sitt arbete för att bli en mer effektiv myndighet bl.a. med hjälp av förändrade arbetssätt och digitalisering. Myndigheten behöver också minska sina kostnader för stödverksamheten i syfte att få en bättre balans gentemot kärnverksamheten. Regeringen bedömer mot bakgrund av detta att anslaget kan minskas med 50 miljoner kronor 2022, med 150 miljoner kronor 2023 och med 200 miljoner kronor 2024. Från och med 2025 bör anslaget minskas med 450 miljoner kronor. Vilka personalkonsekvenser som förändringarna inom myndigheten kommer att få kan för närvarande inte bedömas.

Regeringen föreslår att 4 233 098 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Migrationsverket* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 4 008 720 000 kronor respektive 3 999 962 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.7 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

	Intäkter till inkomstitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
Utfall 2020	258 000	0	1 021 000	-762 000
Prognos 2021	362 000	0	1 268 000	-906 000
Budget 2022	375 000	0	1 382 000	-1 007 000

Källa: Migrationsverket.

Intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten består av ansökningsavgifter som betalas av sökande för handläggning av uppehålls- och arbetstillstånd. De offentligt rättsliga avgiftsintäkterna får inte disponeras av myndigheten.

2.8.2 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Tabell 2.8 Anslagsutveckling 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Tusental kronor

2020	Utfall	3 488 787	Anslagssparande	1 447 213
2021	Anslag	2 879 869 ¹	Utgiftsprognos	2 810 000
2022	Förslag	2 190 000		
2023	Beräknat	2 010 000		
2024	Beräknat	2 050 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas till utgifter för stöd till asylsökande och övriga kategorier som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., statsbidrag till kommuner och regioner samt boende för asylsökande.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.9 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	2 879 869	2 879 869	2 879 869
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-999 910	690 384	580 384
<i>varav BP22</i>	<i>-290 000</i>	<i>-350 000</i>	<i>-460 000</i>
<i>– majprognos inkl. ändrade regler i utlänningslagen</i>	<i>-290 000</i>	<i>-350 000</i>	<i>-460 000</i>
Makroekonomisk utveckling			
Volymer	310 041	-1 560 253	-1 410 253
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 190 000	2 010 000	2 050 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget minskas med 290 miljoner kronor 2022, med 350 miljoner kronor 2023 och med 460 miljoner kronor från och med 2024.

Regeringen föreslår att 2 190 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Ersättning och bostadskostnader* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 2 010 000 000 kronor respektive 2 050 000 000 kronor.

2.8.3 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Tabell 2.10 Anslagsutveckling 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Tusental kronor

2020	Utfall	120 411	Anslagssparande	7 504
2021	Anslag	127 915 ¹	Utgiftsprognos	121 465
2022	Förslag	123 013		
2023	Beräknat	123 013		
2024	Beräknat	114 013		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- migrationspolitiska projekt och analyser,
- statsbidrag till internationella organisationer inom migrationsområdet,
- statsbidrag till Svenska Röda Korset för efterforskning och familjeåterförening under fredstid,
- förberedelser för återvandring eller tillfälligt återvändande för deltagande i återuppbyggnad och utveckling av ursprungslandet,
- återvandringssprojekt och bidrag i samband återvandring och
- anhörigresor.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.11 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	127 915	127 915	127 915
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	29 000	29 000	20 000
<i>varav BP22</i>	<i>18 000</i>	<i>18 000</i>	<i>9 000</i>
– <i>Tillskott för bibehållen verksamhet och EU-ordförandeskapet</i>	<i>18 000</i>	<i>18 000</i>	<i>9 000</i>
Överföring till/från andra anslag	314	314	314
Övrigt	-34 216	-34 216	-34 216
Förslag/beräknat anslag	123 013	123 013	114 013

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att bl.a. finansiera medlemsavgifter och kärnstöd till internationella organisationer ökas anslaget med 18 miljoner kronor per år 2022–2023 och med 9 miljoner kronor 2024.

Regeringen föreslår att 123 013 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Migrationspolitiska åtgärder* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 123 013 000 kronor respektive 114 013 000 kronor.

2.8.4 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Tabell 2.12 Anslagsutveckling 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

2020	Utfall	829 973	Anslagssparande	102 163
2021	Anslag	771 136 ¹	Utgiftsprognos	793 145
2022	Förslag	720 015		
2023	Beräknat	739 258 ²		
2024	Beräknat	746 620 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 731 498 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 731 498 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för

- migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens förvaltningsutgifter för prövning av utlännings- och medborgarskapsmål,
- utgifter för Högsta förvaltningsdomstolens handläggning av resningsansökningar av utlännings- och medborgarskapsmål, och
- Domstolsverkets förvaltningsutgifter för de aktuella domstolarnas verksamhet med utlännings- och medborgarskapsmål.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.13 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	771 136	771 136	771 136
Pris- och löneomräkning ²	6 879	15 132	22 962
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-58 000	-47 010	-47 478
varav BP2 ³	-20 000	-40 000	-40 000
– Ändrade regler i utlänningslagen	-20 000	-40 000	-40 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	720 015	739 258	746 620

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 20 miljoner kronor 2022 och med 40 miljoner kronor från och med 2023.

Regeringen föreslår att 720 015 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Domstolsprövning i utlänningsmål* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 739 258 000 kronor respektive 746 620 000 kronor.

2.8.5 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Tabell 2.14 Anslagsutveckling 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

År	Slagsnamn	Belopp	Slagsnamn	Belopp
2020	Utfall	181 959	Anslagssparande	67 872
2021	Anslag	226 800 ¹	Utgiftsprognos	158 629
2022	Förslag	204 800		
2023	Beräknat	200 800		
2024	Beräknat	200 800		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för

- migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens direkta utgifter för nämndemän, sakkunniga och vittnen i utlännings- och medborgarskapsmål,
- utgifter för ersättning till offentligt biträde och tredje man enligt 4 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde i mål enligt utlänningslagen (2005:716),
- utgifter för ersättning till tolkar enligt 52 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) och ersättning till part och parts ställföreträdare enligt 15 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) i mål enligt utlänningslagen (2005:716) och lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap. I kostnaderna för tolkar får även kostnader för tolkförmedlings administrativa avgifter ingå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.15 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	226 800	226 800	226 800
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-22 000	-26 000	-26 000
<i>varav BP22</i>	-22 000	-26 000	-26 000
– Ändrade regler i utlänningslagen	-22 000	-26 000	-26 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	204 800	200 800	200 800

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget minskar med 22 miljoner kronor 2022 och med 26 miljoner kronor från och med 2023.

Regeringen föreslår att 204 800 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 200 800 000 kronor respektive 200 800 000 kronor.

2.8.6 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Tabell 2.16 Anslagsutveckling 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Tusental kronor

2020	Utfall	281 874	Anslagssparande	120 276
2021	Anslag	362 150 ¹	Utgiftsprognos	237 839
2022	Förslag	249 786		
2023	Beräknat	265 158		
2024	Beräknat	264 602		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för offentligt biträde och tolk i ärenden enligt utlänningslagen (2005:716) eller enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.17 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	362 150	362 150	362 150
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-112 364	-96 992	-97 548
<i>varav BP22</i>	<i>-85 364</i>	<i>-69 992</i>	<i>-70 548</i>
– Ändrade regler i utlänningslagen	-48 364	-59 992	-50 548
– Effekt av färre asylsökande	-37 000	-10 000	-20 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	249 786	265 158	264 602

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen bedömer att anslaget kan minskas till följd av att antalet ärenden förväntas bli lägre under kommande år. Minskningen uppgår till 37 miljoner kronor 2022, till 10 miljoner kronor 2023 och till 20 miljoner kronor från och med 2024.

Regeringen föreslår att 249 786 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 265 158 000 kronor respektive 264 602 000 kronor.

2.8.7 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Tabell 2.18 Anslagsutveckling 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Tusental kronor

2020	Utfall	193 215	Anslagssparande	155 987
2021	Anslag	324 202 ¹	Utgiftsprognos	199 278
2022	Förslag	327 202		
2023	Beräknat	326 202		
2024	Beräknat	325 202		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för resor ut ur landet och andra åtgärder för utlänningar som avvisats eller utvisats med stöd av utlänningslagen (2005:716) eller lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Anslaget får vidare användas för kostnader för resor ut ur Sverige för de asylsökande som återkallat sin ansökan samt för kostnader för Migrationsverkets personal vid övervakning av tvångsvisa resor.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.19 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	324 202	324 202	324 202
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	3 000	2 000	1 000
<i>varav BP22</i>	-2 000	-3 000	-4 000
<i>– majprognos inkl. ändringar i utlänningslagen</i>	-2 000	-3 000	-4 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	327 202	326 202	325 202

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget minskas med 2 miljoner kronor 2022, med 3 miljoner kronor 2023 och med 4 miljoner kronor från och med 2024.

Regeringen föreslår att 327 202 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Utresor för avvisade och utvisade* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 326 202 000 kronor respektive 325 202 000 kronor.

2.8.8 Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tabell 2.20 Anslagsutveckling 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tusental kronor

2020	Utfall	139 523	Anslagssparande	15 927
2021	Anslag	155 450 ¹	Utgiftsprognos	154 118
2022	Förslag	408 450		
2023	Beräknat	500 450		
2024	Beräknat	591 450		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för projekt som beviljas medel inom ramen för den Europeiska flyktingfonden III, Europeiska återvändandefonden och Asyl-, migrations- och integrationsfonden, motsvarande EU:s finansiering av dessa program. Vidare får anslaget användas för statlig medfinansiering för projekt inom dessa fonders områden och administration av fonderna.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.21 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	155 450	155 450	155 450
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	253 000	345 000	436 000
<i>varav BP22</i>	<i>32 000</i>	<i>-190 000</i>	<i>-99 000</i>
<i>– Omfördelning av medel under programperioden</i>	<i>32 000</i>	<i>-190 000</i>	<i>-99 000</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	408 450	500 450	591 450

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Den nya programperioden för Asyl-, migrations- och integrationsfonden gäller från 2021 till och med 2027. I syfte att få en jämnare utlysningstakt bör medel fördelas om över programperioden. Omfördelningen innebär att anslaget bör ökas med 32 miljoner kronor 2022 och minskas med 190 miljoner kronor 2023 respektive 99 miljoner kronor 2024.

Regeringen föreslår att 408 450 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 500 450 000 kronor respektive 591 450 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:8 *Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 950 000 000 kronor 2023-2027.

Skälen för regeringens förslag: Migrationsverket är ansvarig myndighet i Sverige för Asyl-, migrations- och integrationsfonden. För att kunna använda fondmedlen på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt behöver medel kunna beviljas till fleråriga projekt som sträcker sig över budgetåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:8 *Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 950 000 000 kronor 2023–2027.

Tabell 2.22 Beställningsbemyndigande för anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025-2027
Ingående åtaganden	277 803	256 705	825 755			
Nya åtaganden	84 462	695 000	470 195			
Infriade åtaganden	-105 560	-125 950	-345 950	-429 875	-500 000	-20 125
Utestående åtaganden	256 705	825 755	950 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	265 700	920 000	950 000			